Genelge 2009/21 - KDV Uygulaması

T.C. Başbakanlık Genelgesi - Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü - Genelge 2009/21 - KDV Uygulaması - 09.03.2009 Tarihli 05380 Sayılı Yazı

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.GÜM.0.08.00.010.001 **Konu:** KDV Uygulaması

09.03.2009/05380 GENELGE 2009/21

Bilindiği üzere 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13'üncü maddesine 4369 sayılı Kanunla eklenen (d) bendine göre; teşvik belgesi sahibi mükelleflere, belge kapsamındaki makine teçhizat teslimlerinde 01.08.1998 tarihinden itibaren Katma Değer Vergisi istisnası uygulanmaktadır.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde, makine ve teçhizatın tanımı yapılarak istisna kapsamı belirlenmiştir. Buna göre bir sabit kıymetin makine- teçhizat olarak nitelendirilebilmesi için, amortismana tabi iktisadi kıymet niteliği taşıması ile mal ve hizmet üretiminde kullanılması gerekmektedir. Bir sabit kıymetin istisnadan yararlanabilmesi için ise; makine-teçhizat niteliğinde olmasının yanı sıra, mal ve hizmet üretiminde de kullanılması öngörülmektedir. Bu tespitten hareketle makine-teçhizat niteliği taşıyan bir sabit yatırımın, sektör yapısı itibariyle üretim faaliyetinin yanı sıra idari ve pazarlama gibi üretim dışı alanlarda kullanılması halinde bu makine-teçhizatın istisna kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı,

KDV mükellefiyeti olmayan veya makine-teçhizatı münhasıran indirim hakkı tanınmayan işlemlerde kullanılacak olanlara yapılacak teslimlerde ve bu malların ithalinde, teşvik belgesinde aksine bilgiler bulunsa bile Katma Değer Vergisinin uygulanacağı, istisna kapsamında mal satın almak isteyen alıcıların, bağlı oldukları vergi dairesine başvurarak, Katma Değer Vergisi mükellefiyetlerinin bulunduğuna ve makine-teçhizatı indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanacaklarına dair bir yazı alarak, noter veya YMM onaylı örneklerini gümrük idarelerine ibraz edecekleri, gümrük idarelerince de 69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Tebliğindeki şartlar yerine

gelmeden ve bu belge ibraz edilmeden istisna kapsamında işlem yapmayacakları hususuna yer verilmiştir.

Buna göre teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek ithalatlarda, yatırımcının bağlı bulunduğu vergi dairesinden Katma Değer Vergisi mükellefi olduğuna ve ithal konusu makine-teçhizatın indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanılacağına dair alınacak yazının noter veya YMM onaylı örneklerini işlem yapan gümrük idarelerine beyannamenin onayı sırasında ibraz etmesi halinde Katma Değer Vergisi istisnası uygulanacak ve yazının onaylı bir nüshasının da beyannameye eklenmesi sağlanacaktır.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2 sayılı KDV Sirkülerinde, vergi dairelerinin bu hususta vereceği yazılar için standart bir format belirlenerek vergi dairelerine duyurulmuştur.

Bu nedenle yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen ithal konusu eşyaya Katma Değer Vergisi istisnası uygulanırken.

a- Yatırım teşvik belgesinin “Yatırımın Yararlanacağı Destek Unsurları” başlıklı bölümünde KDV istisnasının öngörülmesi,

b- Yatırım teşvik belgesine bağlı “Yurtdışından Temin Edilecek Makine Teçhizat Listesinde” yer alan eşyadan, hangilerinin Katma Değer Vergisi istisnasından yararlanacağı hususunun teşvik belgesini düzenleyen kurum tarafından sıra numarası belirtilmek kaydıyla, söz konusu listeye kaydedilerek imza ve mühür altına alınmış olması,

c- Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2 sayılı KDV Sirkülerinde belirtilen formata uygun olarak vergi dairelerinden yazı ibraz edilmesi,

Hususlarının yerine getirilmiş olduğuna dikkat edilecek, aksi takdirde görülen noksanlıklar tamamlanmadan Katma Değer Vergisi istisnası uygulanmayacaktır.

Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen makine-teçhizata ait istisna uygulanmış Katma Değer Vergisinin, teşvik belgesinin iptal edilmesi veya makine-teçhizatın teşvik belgesi kapsamından çıkarılması nedeniyle tahsil edilirken, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13/d maddesi uyarınca alınması gereken gecikme faizi ve vergi ziyaı cezası, Maliye Bakanlığının 13.05.2006 tarihli ve 26167 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 358 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği şekilde tatbik edilecektir.

Mükellefin isteği üzerine Hazine Müsteşarlığınca yatırımın bütünlüğünü bozmayacak, yani yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleştirilmesine engel teşkil etmeyecek nitelikte ve miktarda makine-teçhizatın teşvik belgesi iptal edilmeden belge kapsamından çıkarılması ve bunların kullanım amaçlarına uygun olarak kullanıldığının tespit edilmiş olması halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 341'inci maddesi kapsamında vergi ziyaına sebebiyet verilmiş sayılmayacağından bu işlemler ile ilgili olarak vergi ziyaı cezası uygulanmaması,

Ancak teşvik belgesi kapsamından çıkarılması nedeniyle Katma Değer Vergisi istisnasından yararlanma şartlarını kaybeden malların ithali sırasında ödenmesi gereken Katma Değer Vergisinin daha sonra tahakkuk ve tahsil edilmiş olması halinde hazine kaybına neden olmaması bakımından gecikme zammı alınması gerekmektedir.

4369 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce teşvik belgesi kapsamında yer alan ve "makine ve teçhizat" sayılmayan eşyanın bu tarihten önce veya sonraki bir tarihte gerçekleştirilen ithalinde, ertelenen Katma Değer Vergisi tutarına ilişkin olarak verilen teminatın çözümü için

3065 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılan 49/2'nci maddesi gereğince yayımlanan genel tebliğlerde yer alan açıklamaları göre işlem yapılacağı 14.08.1998 tarihli ve 23433 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde açıkça belirtilmiş olup, uyulması gereken hususlar aşağıda gösterilmiştir.

1- Yatırım teşvik mevzuatı çerçevesinde ithal edildikten sonra yatırım teşvik belgesi iptal edilen eşyanın ithalat sırasında önceden ertelenen katma değer vergisine ait teminat ile ilgili olarak yapılacak işlemler teminatın bu tarihten önce çözülmüş veya çözülmemiş olması durumuna göre bir farklılık arz etmemektedir.

Her iki durumda da Katma Değer Vergisi Kanununun mülga 49'uncu maddesinin 2'nci fıkrası kapsamında ithale ertelenen Katma Değer Vergisi, tahakkuk tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 48'inci maddesine göre tespit edilen yıllar için geçerli tecil faizi %50 zamlı uygulanmak suretiyle tahsil edilecektir. Bu hesaplamada ithalde ödenen vergilerin mükellefler tarafından vergi dairesine ödenecek Katma Değer Vergisinden indirilebilecek oluşu göz önüne alınarak, Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan 90/5 sayılı Katma Değer Vergisi İç Genelgesindeki gecikme zammı uygulamasına paralel olarak ithalatın yapıldığı tarihten verginin ödendiği veya teminatın çözüldüğü tarihe kadar vergi dairesine verilen Katma Değer Vergisi beyannamelerinde

ödenecek vergi olarak beyan edilen tutarların, ertelenen vergi tutarlarından düşülmesi ve kalan miktara o dönemde geçerli olan tecil faizinin %50 fazlası ile hesaplanmak suretiyle işlem yapılacaktır.

2- Yatırım teşvik belgesi iptal edilmeden, bu belge kapsamında yer alan eşyanın Hazine Müsteşarlığının izni ile başka bir mükellefe ait teşvik belgesine devredilmesi halinde önceden ertelenmiş bulunan katma değer vergisi ile ilgili teminatın devir tarihine kadar çözülmüş olması halinde yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Teminat çözülmemişse, devir tarihi itibariyle (bu dönem dahil) vergi dairesine ödenen vergi tutarları henüz gümrükte ertelenen vergi tutarlarına ulaşmamış ise kalan kısmın ilk firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeneceği vergilerle tamamlaması mümkün olmayacaktır.

Ancak yatırım teşvik belgesi sahibi firmanın erteleme uygulamasından yararlanarak ithal ettiği yatırım mallarının, Hazine Müsteşarlığının izni ile bir başka firmaya devredilmesi, erteleme ile ilgili şartların ithali anlamına gelmediğinden, kalan kısım cezasız olarak ödenecek ve teminat çözülecektir. (Devir tarihi itibariyle devreden şirketin ödediği Katma Değer Vergisi toplamının teminatın çözümüne yetmediği hallerde tahakkuk etmiş olmakla birlikte henüz nakden veya mahsuben ödenmeyen Katma Değer Vergisi tutarlarıda dikkate alınacaktır.)

Diğer taraftan, devir tarihi itibariyle kalan kısmın devralan firma tarafından yüklenilmesi halinde, kalan miktarın devralan firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği Katma Değer Vergileri teminatın çözümü ile ilgili hesaplamaya dahil edilecektir. Bu durumda devreden firmanın gümrük idarelerinde bulunan teminat, ancak devralan firma tarafından ödenen vergiler tutarının devir tarihi itibariyle bakiye miktara ulaştığının tespit edilmesi durumunda çözülecektir.

3- Teşvik belgesi, tamamının veya bir kısmının bir başka firmanın teşvik belgesine devredilmesinden sonra, devralan firmanın teşvik belgesinin iptal edilmesi durumunda gerek belgede önceden var olan ve ithalatı gerçekleştirilen, gerekse devir yoluyla bu belge kapsamına alınan eşyanın ithalat sırasında ertelenen Katma Değer Vergisi, teminatın çözülüp çözülmediğine bakılmaksızın 1 nci maddedeki hükümleri çerçevesinde değerlendirilecektir.

4- Devreden firmanın teşvik belgesinin devirden sonra Hazine Müsteşarlığınca iptal edilmesi halinde Katma Değer Vergisi ertelemesi nedeniyle alınan teminatın çözümünde de, 1 nci maddedeki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Ancak, ilk firma adına düzenlenen teşvik belgesinin tamamının, başka bir teşvik belgesine devrinden sonra, devreden firmanın belgesinin Hazine Müsteşarlığınca teşvik mevzuatı uyarınca müeyyidesiz olarak iptal edilmesi durumunda, devralan firmanın devirden sonra vergi dairesine ödeyeceği Katma Değer Vergileri teminatın çözümü ile ilgili hesaplamaya dahil edilecektir.

5- Yatırım teşvik belgesinin bir başka firma adına değiştirilmesi halinde teşvik belgesine ilişkin hak ve yükümlülüklerin aynen devam etmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

6- Teşvik konusu eşyanın, aynı şahsa ait başka teşvik belgesine devredilmesi halinde durumun ithalatın yapıldığı gümrük idaresine ve bağlı bulunan vergi dairesine bildirilmesi kaydıyla teminatın çözümüne ilişkin hesaplamada herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacaktır.

7- Teşvik belgesi sahibi bir firmanın unvanının değiştirilmesi veya başka bir ad altında yeni bir firma olarak oluşması halinde teşvik belgesinin yeni firma adına değiştirilmesi şartıyla yeni firmanın vergi dairesine ödediği vergiler esas alınarak ithalatta ertelenen vergilerin çözülmesi mümkündür. Ancak bu şekilde işlem yapılabilmesi için teşvik belgesi sahibi ilk firmanın mükellefiyetinin kapatılması gerekmektedir.

8- Yatırım teşvik belgesi kapsamında olan ancak ithalat aşamasında tahakkuk ettirilen Katma Değer Vergisinin tahsili gerektiği halde, yanlışlıkla ertelendiğinin anlaşılması halinde, Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan 90/5 Sıra No.'lu Katma Değer Vergisi İç Genelgesindeki gecikme zammı uygulamasına paralel olarak ithalatın yapıldığı tarihten verginin ödendiği tarihe kadar vergi dairesine verilen Katma Değer Vergisi beyannamelerinde ödenecek vergi olarak beyan edilen tutarları, ertelenen vergi tutarından düşülerek, kalan miktara o dönemde geçerli olana tecil faizi %50 fazlası ile tahakkuk ve tahsil edilecektir.

9. Teşvik belgeli yatırım mallarının ithali sırasında ertelenen vergiler dolayısıyla gümrük idarelerince alınan teminatların çözümü için asıl şart, ithalatın gerçekleştirildiği tarihten sonra vergi dairesine ödenen vergiler toplamının ertelenen vergiler toplamına ulaşması olup, alınan teminatların çözümünün teşvik belgesinin tamamlama vizesine dayandırılmaması gerekmektedir.

10. Yatırım malı ithalinde ertelenen Katma Değer Vergisinin ithalatçı firma tarafından ithalatın gerçekleşmesinden sonra, fiilen indiriminin sağlandığı dönem beklenilmeden nakit olarak gümrük idarelerine ödenmek istenilmesi halinde,

a- Verginin nakit olarak ödendiği tarihte, yatırımın usulüne uygun olarak gerçekleşmediğine dair bir tespit veya bildirim bulunmuyorsa, tecil faizi veya gecikme zammı uygulanmadan teminat çözülebilecektir.

b- Ödemenin yapıldığı tarihte yatırımın usulüne uygun olarak gerçekleşmediği tespit ediliyorsa ertelenen vergi tecil faizinin %50 fazlası ile birlikte tahsil edilecektir.

c- Ödeme dolayısıyla teminatın çözümünden sonra yatırımın usulüne uygun olarak gerçekleşmemesinin tespit ve bildirilmesi halinde tecil faizi alınacaktır.

d- Ödenen verginin teminat değil, kesin vergi olarak kabul edilip tahakkuk ve tahsili sağlanacaktır. Fazla ödenen katma değer vergisi sadece indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere iade edilebilmektedir. Ancak fazla ödenen vergileri yüklenen kişilerin Katma Değer Vergisi mükellefi olması halinde ise söz konusu vergileri, vergiye tabi faaliyetleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisinden indirebilmeleri mümkündür. Bu nedenle fazla ödenen Katma Değer Vergisi iade edilmeyecektir.

11- Bu konuda yayımlanan.

a) 31.10.2000 tarihli ve 2000/40 sayılı genelge,

b) 23.06.2003 tarihli ve 2003/45 sayılı genelge,

c) 30.07.2003 tarihli ve 1582 sayılı tasarruflu yazı,

d) 05.08.2004 tarihli ve 2128 sayılı tasarruflu yazı,

e) 28.06.2006 tarihli ve 10616 sayılı tasarruflu yazı,

f) 23.05.2008 tarihli ve 10496 sayılı tasarruflu yazı, Yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Haydar GÖÇER Müsteşar a. Genel Müdür

Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.